

Socialnämnden
Protokoll

Datum:
2023-09-27

Socialnämndens protokoll onsdagen den 27 september 2023

Plats och tid

Kommunstyrelsesalen, Stadshuset, klockan 14:00-18:40
ajournering klockan 16.00-16.15

Paragrafer

130-148 (§§ 132-138 justerades i anslutning till sammanträdet)

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Protokollförare

Lotta von Wowern, nämndsekreterare

Närvarande

Beslutande

Hanna Victoria Mörck (V), ordförande
Pavlos Cavelier Bizas (S), 1:e vice ordförande
Sofia Andersson (M), 2:e vice ordförande
Loa Mothata (S)
Erik Dagnesjö (S)
Sarah Alsahlani (V) fr o m § 133
Helena Nordström Källström (MP)
Madeleine Andersson (M)
Leif Boström (KD)
Ludvig Arbin (L)
Lisen Burmeister (SD)
Wille Bertilsson (S)
Edwin Hovemyr (C)
Per-Olof Forsblom (V) §§ 130-132

Ej tjänstgörande ersättare

Frida Miles (S)
Rezene Tesfazion (S)
Per-Olof Forsblom (V) fr o m § 133
Britt-Marie Thörnstrand (UP)
Vivianne Eriksson (M)
Robin Akkus (M)
Miriam Printzell (KD)
Jan-Olof Råman (SD)

Övriga närvarande

Direktör Tomas Odin, stabschef Ola Jeremiasen, controller Magnus Bergmark,
strateger/handläggare Magnus Tibbing, Åsa Hedlund, Helene Löwgren, Elisabeth
Karlsson, Benjamin Jiglund

§ 130

Val av justerare samt justeringsdag

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** utse Sofia Andersson (M) att justera dagens protokoll tillsammans med ordföranden den 3 september 2023.

§ 131

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** fastställa utsänd föredragningslista med tillägg:
 - Valärende

§ 139

Utbildningspass

Nämndens samverkan med det civila samhället

I Uppsala finns en kommunövergripande policy ”Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet” samt riktlinje ”Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till fria kulturlivet”.

Utifrån de kommunövergripande policy och riktlinjerna har socialnämnden tagit fram egna riktlinjer för verksamhetsbidrag.

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa.

Totalt 11 föreningar erhåller verksamhetsbidrag från socialnämnden som fördelar cirka 14 miljoner kronor årligen.

Ny lagstiftning som träff i kraft eller kommer att träda i kraft

Förvaltningen presenterar lagändringar som trätt i kraft 1 juli, 1 augusti samt kommer att träda i kraft den 1 oktober 2023 och som påverkar nämndens arbete.

Utredningar som pågår är bland annat översyn av socionomexamen, stärkt stöd till anhöriga till långvarigt eller allvarligt sjuka, utökade möjligheter att använda tvångsmedel mot barn och unga samt skärpta regler för unga lagöverträdare.

Under 2025 kommer en ny socialtjänstlag att träda i kraft och en reformering av Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU att genomföras.

§ 140

Delårsbokslut per augusti samt helårsprognos 2023

SCN-2023-00631

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** godkänna ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2023, inklusive helårsprognos enligt föreliggande förslag,
2. **att** godkänna nämndens uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2023,
3. **att** godkänna nämndens uppföljning av internkontrollplan per augusti 2023,
4. **att** till kommunstyrelsen överlämna nämndens bokslutshandlingar, uppföljning av verksamhetsplan och uppföljning av internkontrollplanen, per augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har ålagt nämnden att två gånger per år redovisa arbetet med nämndens verksamhetsplan. Syftet är att säkerställa tillräckliga underlag för fortsatt planering och uppföljning, samt att tillgodose lagkravet om kommunal redovisning (1997:617).

Ärendet behandlar nämndens ekonomiska delårsbokslut per augusti, inklusive helårsprognos samt uppföljning av verksamhetsdelarna i nämndens verksamhetsplan 2023. Ärendet behandlar även uppföljning av internkontrollplanen, per augusti.

Socialnämnden har ett underskott i delårsbokslut per augusti på 13 miljoner kronor. Barn och ungdomsvården har ett underskott på 18 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor avser delade kostnader med omsorgsnämnden för barn och unga som har LSS-insatser.

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har ett överskott på 2 miljoner kronor. Verksamheterna hanterar ett stort antal ärenden och insatskostnaderna är högre än budget både för barn och ungdomsvård och missbrukarvården.

Flyktningmottagande har ett positivt resultat på 2 miljoner kronor och baseras på intäkter ifrån tidigare år, då ersättningar har bokats upp med försiktighet.

Socialnämnden
Protokoll

Datum:
2023-09-27

Nämnden har en helårs prognos på 0 miljoner kronor. I december månad sker utbetalning av ersättning ifrån Migrationsverket och Polismyndigheten därav kan budget i balans uppstå i slutet av året, trots underskott i augustibokslutet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 21 september 2023
- Bilaga 1, Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2023
- Bilaga 2, Sammanställda kontrollmoment per augusti 2023
- Bilaga 3, Ekonomiskt bokslut per augusti 2023
- Bilaga 4, Nyckeltal – bokslut per augusti 2023

§ 141

Yttrande om förslag till Mål och budget 2024 - 2026

SCN-2023-00641

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunfullmäktige enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till Mål och budget 2024 med plan för 2025–2026 avseende nämndens ansvarsområde,
3. **att** föreslå kommunfullmäktige att fastställa nämndens förslag till taxor och avgifter, enligt ärendets bilaga 2 och 3, samt
4. **att** föreslå kommunfullmäktige att fastställa nämndens förslag på planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde enligt ärendets bilaga 4.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 12 september 2023, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring samt kompletteringar med föreslagna taxor och avgifter och med planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive ersättningsmodeller.

Socialnämnden har tagit ställning till förslaget till Mål och budget 2024 med plan för 2025–2026. Socialnämnden ställer sig positiv till föreslagna mål och ramar.

Av rättviseskäl gentemot brukare som bor på boenden med självhushåll och själva bekostar sina måltider, föreslås att avgift tas ut för mat på boenden där måltider serveras. För skyddat boende och tillfälligt boende föreslås avgiften till 0 kr.

Vidare föreslås avgifter vid kopiering och utlämnande av allmän handling. Avgifterna bestäms efter samma grunder som gäller statliga myndigheter enligt avgiftsförordningen (1992:191).

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive ersättningsmodeller.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 19 september 2023
- Bilaga 1, yttrande om förslag till Mål och budget 2024 med plan för 2025–2026
- Bilaga 2, taxor och avgifter 2024
- Bilaga 3, taxor och avgifter 2024
- Bilaga 4, planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare 2024

Deltar inte i beslutet

Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M) deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetyrkande i kommunfullmäktige.

Edwin Hovemyr (C) deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetyrkande i kommunfullmäktige.

Leif Boström (KD) deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetyrkande i kommunfullmäktige.

Ludvig Arbin (L) deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetyrkande i kommunfullmäktige.

Lisen Burmeister (SD) deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetyrkande i kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag mot avslag och finner nämnden bifaller förslaget.

Särskilt yttrande

Sofia Andersson (M) och Madeleine Andersson (M) anmäler särskilt yttrande enligt:

Vi avstår från att delta i beslutet om att lämna in yttrande om vänsterstyrets budget, då vi kommer att ha ett eget förslag till Mål och budget för 2024 med plan för 2025-2026. Om vi skulle styrt skulle socialnämnden inte utsatts för 14 miljoner kronor i sparkrav år 2024. Vi har också lagt andra viktiga förslag så som fler socialsekreterare i skolan och att utöka insatsen intensiv, hemmabaserad familjebehandling. Vi är dock mycket glada att budgeten innehåller ett förslag om att utreda möjligheterna att erbjuda kvinnor i skyddat

boende en trygg bostadssituation, något Moderaterna redan föreslagit och motionerat om tidigare i år.

Edvin Hovemyr (C) anmäler särskilt yttrande enligt:

Vi avstår från att delta i beslutet om att lämna in yttrande om vänsterstyrets budget, då vi i Centerpartiet kommer att lägga fram ett eget förslag till Mål och budget för 2024 med plan för 2025-2026 i kommunfullmäktige.

Men med det sagt så är det med oro som vi ser att vänsterstyret lägger ett besparingskrav på 14 miljoner kronor på Socialnämnden för 2024. Samtidigt skjuter styret inte fullt till de pengar som förvaltningen efterfrågat för att kunna hantera ökade volymer inom missbrukar- och vuxenvård och ändrade lagkrav på familjerätten.

Vi i Centerpartiet ser i stället behovet av att satsa på socialnämndens verksamheter både lång- och kortsiktigt. Exempelvis behöver satsningar såsom samhällsväglare, kulturtolkar, socialsekreterare i skolan och ett närmare samarbete mellan socialtjänst, skola och polis inte bara bevaras utan också byggas ut.

Britt-Marie Thörnstrand (UP) anmäler särskilt yttrande enligt:

Om Utvecklingspartiet demokraterna hade fått rösta, så hade partiet reserverat sig till förmån för egen Mål & budget 2024 med plan för 2025-2026 för Uppsala kommun.

§ 142

Yttrande över remissversion av idrotts- och fritidspolitiskt program och handlingsplan SCN-2023-00469

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till idrotts- och fritidsnämnden enligt ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

Socialnämnden har tagit ställning till remissversionen av idrotts- och fritidspolitiskt program samt tillhörande handlingsplan och ställer sig positiv till förslaget.

För socialnämnden omfattar åtgärderna i handlingsplanen till exempel att tillsammans med hela eller utvalda delar av kommunkoncernen utveckla möjligheter för kommuninvånarna att ha ett aktivt liv med tillgång till idrottande och att säkerställa att jämställdhetsperspektivet beaktas. Åtgärderna handlar även om att främja föreningars arbete.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad den 25 juli 2023.
- Bilaga 1 Yttrande över remissversionen av idrotts- och fritidspolitiskt program och handlingsplan.
- Bilaga 2 Remissversion av idrotts- och fritidspolitiskt program och handlingsplan inklusive bilagor.

Beslutsgång

Ordföranden ställer liggande förslag mot avslag och finner att nämnden bifaller förslaget.

§ 143

Svar på initiativärende från Sofia Andersson (M) med flera om alternativ till placering av barn och unga

SCN-2023-00489

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** avslå första att-satsen i initiativärendet om att utbilda fler i IHF-metoden,
2. **att** andra att-satsen i initiativärendet, om uppdrag till förvaltningen att se över rutiner och riktlinjer för att undersöka hur fler hemmaplansbaserade lösningar kan användas som alternativ till placering utanför hemmet, ska anses besvarad.

Sammanfattning

Vid socialnämndens sammanträde den 21 juni 2023 lämnade Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna in ett initiativärende om alternativ till placering av barn och unga. Det påtalas att nämnden har högre kostnader för vård utanför hemmet än prognostiserat och även att det framkommit uppgifter om missförhållanden på såväl SiS-hem som HVB-hem under de senaste åren. I ärendet lyfts även vikten av att använda evidensbaserade metoder såsom IHF (Intensiv Hemmabaserad Familjebehandling), men även TFCO (Treatment Foster Care Oregon).

Mot bakgrund av de redovisade utmaningarna med placering av barn och unga och möjligheterna till användande av alternativa behandlingsmetoder, förslås

1. att socialnämnden ger socialförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att utbilda fler i IHF-metoden så att detta kan bedrivas på fler platser och nå fler familjer.
2. Dessutom förslås att socialnämnden ger socialförvaltningen i uppdrag att se över rutiner och riktlinjer för att undersöka hur fler hemmaplansbaserade lösningar kan användas som alternativ till placering utanför hemmet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad den 30 augusti 2023

- Bilaga 1, Initiativärende från Sofia Andersson (M) med flera om alternativ till placering av barn och unga.

Yrkande

Ordförande yrkar att andra att-satsen i initiativärendet ”förslås att socialnämnden ger socialförvaltningen i uppdrag att se över rutiner och riktlinjer för att undersöka hur fler hemmaplansbaserade lösningar kan användas som alternativ till placering utanför hemmet”, ska anses besvarad.

Sofia Andersson (M) yrkar med stöd av Edvin Hovemyr (C) och Lisen Burmeister (SD) att initiativärendet ska bifallas.

Beslutsgång

Ordföranden ställer eget yrkande mot avslag och finner bifall till eget yrkande.

Ordföranden ställer därefter första att-satsen i liggande förslag mot avslag och finner att nämnden bifaller förslaget.

Reservation

Sofia Andersson (M), Madeleine Andersson (M), Edwin Hovemyr (C), Leif Boström (KD) och Ludvig Arbin (L) reserverar sig till förmån för bifall till initiativärendet och anför:

Vi vet och är glada för att det görs mycket bra arbete i kommunen, bland annat med säkerhetsplaneringsenheten och Perrongen. Det vi också vet är att tidiga insatser är avgörande för att barn inte ska hamna fel senare i livet. Intensiv, hemmabaserad familjebehandling är en kraftfull insats som kan komma i fråga i ett tidigare skede än en placering, något som borde kunna användas i fler fall.

TFCO är förstärkt familjehemsplacering och rekommenderas av Socialstyrelsen som ett alternativ till att placera barn och ungdomar med allvarliga beteendeproblem på institution. Rekommendationen gäller för barn 12–17 år med hög risk för fortsatt normbrytande beteende, en målgrupp som borde vara större än den målgrupp som får insatsen idag.

Det behövs omfattande nationella reformer för att förbättra SiS-hemmen och för att stärka barnens och personalens säkerhet på HVB, exempelvis genom möjlighet för personalen att genomsöka rum när det behövs. Samtidigt behöver vi fortsätta placera de barn där hemmaplanslösningar inte är möjliga, för att ta dem från farliga sammanhang hemma. Vår önskan är dock att öka möjligheterna att gripa in i ett tidigare skede och att följa de rekommendationer som finns om bland annat TFCO.

§ 144

Valärende

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** utse Miriam Printzell (KD) att ersätta Helene Rheindorf (KD) som ersättare i individutskott 4.

Sammanfattning

Helene Rheindorf (KD) har slutat sitt uppdrag i socialnämnden och därmed har en vakans uppstått i individutskott 4.

Yrkande

Leif Boström (KD) yrkar att Miriam Printzell (KD) utses till ersättare i individutskott 4.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Leif Boströms (KD) yrkande mot avslag och finner att nämnden bifaller yrkandet.

§ 145

Informationsärenden

Genomgång av utkast till verksamhetsplan Hälsa, vård, stöd och omsorg (HSVO)

Förvaltningen berättar om utkast till verksamhetsplan Hälsa, stöd, vård och omsorg, HSVO, Uppsala. HSVO Uppsala är ett samverkanforum där Uppsala kommun och Region Uppsala hanterar lokala samverkansfrågor mellan huvudmännen.

Under hösten kommer det politiska samrådet för HSVO att fatta beslut om verksamhetsplan för 2024-2026 där det framgår vilka fokusområden och aktiviteter som kommunen och regionen ska arbeta med under kommande år.

Trygghetsarbetet utifrån nuvarande situation

Förvaltningen informerar om det pågående trygghetsarbetet. Socialförvaltningen har många insatser för att skapa trygghet i Uppsala i sin ordinarie verksamhet.

En kommunövergripande rutin har tagits fram för situationer då medarbetare har behov av skydd. Den innefattar till exempel att arbetsbefrielse med bibehållen lön kan aktualiseras utifrån skyddsbehov.

§ 146

Delegationsbeslut

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** lägga förteckning över delegationsbeslut per september 2023 till handlingarna.

Sammanfattning

I ärendet anmäls följande delegationsbeslut

- Förteckning över registrerade beslut i DHS
- Delegationsbeslut augusti Barn och Ungdom 1
- Delegationsbeslut juli Barn och Ungdom 1

Protokoll från individutskotten

- Utskott 2, 25 augusti 2023
- Utskott 1, 21 september 2023
- Utskott 1, 21 september 2023
- Utskott 4, 14 september 2023
- Utskott 2, 12 september 2023, extra
- Utskott 4, 11 september 2023, extra
- Utskott 2, 7 september 2023
- Utskott 3, 6 september 2023, extra
- Utskott 3, 31 augusti 2023
- Utskott 5, 24 augusti 2023
- Utskott 3, 31 augusti 2023

§ 147

Anmälningssärenden

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** lägga förteckning över anmälningssärenden per september 2023 till handlingarna.

Sammanfattning

I ärendet anmäls följande handlingar

- Socialnämndens protokoll 30 augusti 2023
- Arbetsutskottets protokoll 19 september 2023
- Samverkansprotokoll 20 september 2023

§ 148

Frågor från nämndens ledamöter

Edwin Hovemyr (C) ställer fråga om hur många bostadssociala kontrakt nämnden har hos Uppsala hem. Bakgrunden är att olika kvinnojourer i Uppsala vittnar om att det är oerhört svårt för kvinnor som vill lämna en våldsam relation att få bostadssociala kontrakt.

Förvaltningen svarar att per 31 juli 2023 finns 423 bostadssociala kontrakt vid boendeenheten.

För att erhålla bostadssocialt kontrakt krävs ett biståndsbeslut baserat på utredning av den enskildes behov som till exempel

- Bedöma att ett behov föreligger
- Bedöma eventuellt behov av skyddsbehov

Alla våldsutsatta kvinnor som Nexus bedömer vara i behov av en lägenhet får också en lägenhet via boendeenheten.